

Norma, kas paredz parakstu notariālo apliecināšanu, atbilst Satversmei

Satversmes tiesa šodien, 19. maijā, pasludināja spriedumu lietā Nr. 2008 40 01 „Par likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 22. panta otrā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam”.

Satversmes 1. pants noteic, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.

Lai varētu īstenot Satversmes 78. pantā (Ne mazāk kā vienai desmitai daļai vēlētajū ir tiesība iesniegt Valsts prezidentam pilnīgi izstrādātu Satversmes grozījumu projektu vai likuma projektu), likums paredz, ka likumprojektu Centrālajai vēlēšanu komisijai iesniedz ne mazāk kā 10 000 pilsoņu. Apstrīdētā norma noteic, ka parakstiem par likumprojektu ne agrāk kā 12 mēnešus pirms tā iesniegšanas jābūt apliecinātiem pie zvērināta notāra vai pašvaldības institūcijā, kura veic notariālas darbības.

Lieta ir ierosināta pagājušā gada oktobrī pēc 9. Saeimas divdesmit deputātu pieteikuma, kurā norādīts, ka apstrīdētā norma būtiski sašaurinot pilsoņu iespējas iesniegt likumprojektus.

Satversmes tiesa norādīja, ka, apstrīdētā norma nodrošina to, ka par likumdošanas iniciatīvu persona patiešām ir parakstījusies pati (Centrālā vēlēšanu komisija to post factum pārbaudīt nevar), proti, norma vērsta uz to, lai samazinātu iespēju ar viltotiem parakstiem vai citādā prettiesiskā veidā ietekmēt tautas likumdošanas procesu. Apstrīdētās normas atcelšana aizskartu to personu tiesības, kuras parakstījušās par likuma ierosināšanu, bet iespējamo parakstu viltojumu dēļ turpmāk nevar īstenot savas tiesības, jo iesniegtais ierosinājums atzīts par nederīgu.

Paraksta apliecināšanas funkcijas nodošana citai valsts vai pašvaldību iestādei šobrīd nebūtu efektīvākais apstrīdētajā normā paredzētā mērķa sasniegšanas līdzeklis. Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētā norma nodrošina līdzsvaru starp sabiedrības interesēm un likuma ierosinātāju tiesībām.

Tādējādi Satversmes tiesa atzina apstrīdēto normu par atbilstošu Satversmes 1. pantam.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas ir stājies spēkā tā pasludināšanas brīdī. Spriedums tiks publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un būs pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274